

Sygn. akt II Ca 1059/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Iwona Tchórzewska (spr.)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra

Sędzia Sądu Okręgowego Przemysław Grochowski

Protokolant sekretarz sądowy Katarzyna Gustaw

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2014 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa - L. Komendanta

Wojewódzkiego Policji

przeciwko Towarzystwu (...)

Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 8 października

2013 roku, sygn. akt II C 583/13 I. I. zmienia zaskarżony wyrok:

1. w punkcie I w ten sposób, że zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda Skarbu Państwa - L. Komendanta

Wojewódzkiego Policji kwotę 299,35 zł (dwieście dziewięćdziesiąt dziewięć złotych trzydzieści pięć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2013 roku;

2. w punkcie II w ten sposób, że zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w

W. na rzecz powoda Skarbu Państwa - L. Komendanta

Wojewódzkiego Policji kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

3. w punkcie III w ten sposób, że nakazuje ściągnąć od pozwanego Towarzystwa (...)

A.w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego

Lublin-Zachód w Lublinie kwotę 30 zł (trzydzieści złotych) tytułem

nieuiszczonych kosztów sądowych;

II. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...)
(...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda Skarbu
Państwa - L. Komendanta Wojewódzkiego Policji kwotę 60
zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania
odwoławczego;

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego Towarzystwa (...) i
(...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz
Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie kwotę
30 zł (trzydzieści złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych
w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt. II Ca 1059/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 maja 2013 roku powód Skarb Państwa reprezentowany przez L. Komendanta Wojewódzkiego Policji domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 299,35 zł tytułem odszkodowania, z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu.

W dniu 20 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

Po rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wyrokiem z dnia 8 października 2013 roku oddalił powództwo, zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 77 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz przejął na rachunek Skarbu Państwa nieuiszczoną opłatę od pozwu.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał na następujące ustalenia i motywy swego rozstrzygnięcia.

W dniu 23 września 2012 roku K. F. - policjant Komendy Powiatowej Policji w J. L. kierując służbowym pojazdem F. (...) i zjeżdżając z krawężnika oberwał tłumik w samochodzie. W dniu zdarzenia policjant miał zawartą z pozwanym umowę odpowiedzialności cywilnej. W dniu 28 września 2012 roku powód zgłosił pozwanemu wystąpienie szkody wskazując jednocześnie jej zakres. W dniu 17 grudnia 2012 roku pozwany przyznał i wypłacił odszkodowanie w kwocie 920,10 zł. Na naprawienie pojazdu powód wydatkował kwotę 1.219,45 zł, na która składała się kwota 920,10 zł objęta fakturą VAT (...) z dnia 23 listopada 2012 roku oraz kwota 299,35 zł objęta fakturą VAT (...) z dnia 11 grudnia 2012 roku.

W ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za niezasadne.

Sąd zważył, że zgodnie z art. 822 § 1 i 4 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Sąd wskazał, że w rozpoznawanej sprawie pozostawało poza sporem, iż powód poniósł szkodę w postaci oberwania tłumika w pojeździe służbowym marki F. (...), a szkoda została wyrządzona przez K. F. – policjanta, który był

ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym Towarzystwie (...). Bezspornie też z tytułu odszkodowania pozwany wypłacił powodowi kwotę 920,10 zł.

Sporna była natomiast okoliczność czy wypłacona przez pozwanego kwota stanowiła pełny koszt usunięcia szkody w pojeździe powoda. Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty wskazał, że wypłacenie kwoty 920,10 zł stanowi spełnienie w całości świadczenia, do którego był zobowiązany z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Wobec takiego stanowiska pozwanego po stronie powoda powstał obowiązek udowodnienia, że koszt naprawienia szkody wyniósł 1.219,45 zł. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

W ocenie Sądu Rejonowego powód nie udowodnił jednak powyższej spornej okoliczności. Nie dowodzą jej zebrane w sprawie dokumenty prywatne, stanowiące jedynie dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. W celu ustalenia kosztu usunięcia szkody w pojeździe powoda niezbędne było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, dysponującego specjalistyczną wiedzą w tym przedmiocie. Powód, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie zgłosił jednak takiego wniosku dowodowego. Zgodnie zaś z obowiązującą w procesie cywilnym zasadą kontradyktoryjności to strony są obowiązane przedstawiać dowody na potwierdzenie podniesionych przez siebie okoliczności, z których wywodzą skutki prawne. Brak inicjatywy dowodowej powoda skutkowało więc uznaniem, że wysokość szkody nie została udowodniona.

Sąd Rejonowy nie znalazł przy tym podstaw do uwzględnienia zarzutu pozwanego co do braku legitymacji czynnej powoda, wobec dokonania przez niego cesji wierzytelności z tytułu odszkodowania. Zdaniem Sądu dokument z dnia 6 listopada 2012 roku nie stanowi cesji wierzytelności, a należy go traktować jedynie jako wskazanie osoby upoważnionej do odbioru odszkodowania. Ponadto Sąd uznał za nieudowodnioną okoliczność upoważnienia osoby, która podpisała ten dokument, do dokonania przelewu wierzytelności.

Orzeczenie o kosztach procesu Sąd Rejonowy uzasadnił treścią przepisów art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód Skarb Państwa - L. Komendant Wojewódzki Policji, zaskarżając orzeczenie Sądu pierwszej instancji w całości i zarzucając mu:

- 1) naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 232 k.p.c. poprzez niewłaściwą ocenę, iż strona powodowa nie udowodniła wartości szkody, co w konsekwencji skutkowało uznaniem wartości szkody za okoliczność nieudowodnioną;
- 2) naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez niewłaściwą ocenę materiału dowodowego i w konsekwencji dokonanie błędnych ustaleń mających istotny wpływ na wynik sprawy;
- 3) naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. poprzez niewłaściwe przyjęcie, iż powód nie udowodnił zaistnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego.

Powołując się na powyższe zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za drugą instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Trafne są zarzuty naruszenia przez Sąd pierwszej instancji przepisów postępowania w sposób mający istotny wpływ na wynik sprawy. Sąd Rejonowy dokonał bowiem oceny zgromadzonego materiału dowodowego z naruszeniem art. 233 § 1 k.p.c. W konsekwencji Sąd Rejonowy błędnie uznał, że powód wbrew obowiązkowi wynikającemu z przepisu art. 6 k.c., a także art. 232 k.p.c., nie wykazał spornej okoliczności, z której wywodził skutki prawne.

Sąd Rejonowy pominął, że przedstawiony przez powoda dokument prywatny na karcie 34 akt, obejmujący kalkulację naprawy przedmiotowego pojazdu, został wytworzony w toku postępowania likwidacyjnego prowadzonego przez pozwanego. Ta okoliczność, podniesiona w odpowiedzi powoda na sprzeciw pozwanego od nakazu zapłaty, nie była przez stronę pozwaną kwestionowana. Natomiast z treści wymienionej kalkulacji wynika, że przyjęta przez pozwanego cena tłumika, jako części zamiennej, której zamontowanie było niezbędne do likwidacji szkody, wynosi 811,25 zł netto (997,83 zł brutto). Jednocześnie jednak pozwany ubezpieczyciel dla potrzeb określenia wysokości szkody powoda i należnego w związku z tym od pozwanego odszkodowania przyjął, że wartość uszkodzonego tłumika w samochodzie powoda odpowiada jedynie 70 % wyżej wskazanej ceny. Wynika to wprost z dokumentu kalkulacji naprawy, w którym wskazano, że przyjęty przez ubezpieczyciela ubytek wartości w zakresie części zamiennej wynosi 30 %, co odpowiadało kwocie 243,38 zł netto (299,23 zł brutto).

Konsekwencją zastosowanego przez pozwanego sposobu wyliczenia odszkodowania było wystawienie przez podmiot, który dokonywał naprawy, dwóch faktur, to jest faktury nr (...) z dnia 23 listopada 2012 roku na kwotę 920,10 zł oraz faktury nr (...) z dnia 11 grudnia 2012 roku na kwotę 299,35 zł.

Powyższe wynikało także z treści pisma (...) Związku (...) na karcie 11 akt sprawy.

Bezspornym jest przy tym, że powód zapłacił z tytułu naprawy kwoty wynikające z obu faktur.

W tych okolicznościach stwierdzić należy, że koszt części zamiennej niezbędnej do zamontowania w pojeździe powoda w celu likwidacji szkody nie był pomiędzy stronami okolicznością sporną. Zgodnie z art. 229 k.p.c. w związku z art. 230 k.p.c. nie wymagał więc dowodzenia przez powoda.

Natomiast to strona pozwana powinna była w opisanej sytuacji udowodnić, że zachodziły podstawy do obniżenia wartości części zamiennej o przyjętą przez ubezpieczyciela wielkość 30 %, jako odpowiadającą według pozwanego ubytkowi wartości części w pojeździe powoda, a tym samym, że zachodziły podstawy do określenia odszkodowania z uwzględnieniem tej niższej wartości. Pozwany ubezpieczyciel nie udowodnił jednak tego rodzaju okoliczności, z których wywodził skutki prawne.

Dodatkowo wskazać należy na stanowisko wyrażone w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 roku, III CZP 80/11 (OSNC 2012/10/112, LEX nr 1129783), w której Sąd Najwyższy po dokonaniu wykładni przepisów art. 361 k.c. i art. 363 § 2 k.c. uznał, że w ramach odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego zakład ubezpieczeń zobowiązany jest na żądanie poszkodowanego do wypłaty odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów służących do naprawy uszkodzonego pojazdu. Jeżeli ubezpieczyciel wykaże, że prowadzi to do wzrostu wartości pojazdu, odszkodowanie może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi.

Mając na względzie powyższe rozważania należało uznać, że w rozpoznawanej sprawie powód udowodnił, iż wartość poniesionej przez niego szkody w rozumieniu art. 361 § 2 k.c., za którą pozwany ponosi odpowiedzialność na podstawie art. 822 § 1 i 4 k.c. w związku z art. 361 § 1 k.c., wyniosła 1.219,45 zł.

Ponieważ zaś pozwany dotychczas nie zapłacił z tego tytułu kwoty 299,35 zł, powództwo o zapłatę tej sumy podlegało uwzględnieniu.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek ustawowych uzasadnia art. 481 § 1 i 2 k.c.

Wobec zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia powództwa zachodziły także podstawy do zmiany zawartych w orzeczeniu Sądu pierwszej instancji rozstrzygnięć w przedmiocie kosztów procesu i nieuiszczonych kosztów sądowych.

O kosztach procesu należało orzec na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. Poniesione przez powoda koszty, które zgodnie z powołanymi przepisami obowiązany jest zwrócić pozwany, obejmują wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 60 zł – zgodnie z § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002

roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 roku poz. 490).

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2010 roku Nr 90, poz. 594 ze zm.) w związku z art. 98 § 1 k.p.c. nieuiszczone koszty sądowe w kwocie 30 zł podlegały ściągnięciu od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W..

Z wymienionych względów i na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie I wyroku.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego uzasadniają przepisy art. 98 § 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. Na poniesione przez powoda koszty postępowania apelacyjnego składa się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 60 zł, zgodnie z § 6 pkt 1 oraz § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Orzeczenie w przedmiocie nieuiszczonych kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym uzasadnia art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c.